

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

22 april 1999

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw Ria Van Den Heuvel –

**houdende wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976
betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin
uitgebracht door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Trees Merckx-Van Goey.

Vaste leden :

mevrouw Sonja Becq, de heer Jan Béghin, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Marc Olivier, Bart Vandendriessche ;

mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Etienne De Groot ;

de heer Peter De Ridder, mevrouw Kathy Lindekens, de heer Guy Swennen ;

de heren Wilfried Aers, Felix Strackx ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel.

Plaatsvervangers :

de heren Leo Cannaerts, Johan De Roo, mevrouw Veerle Heeren, mevrouw Kathleen Helsen, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Marleen Vanderpoorten, mevrouw Sonja Van Lindt ;

de heren Fred Dielens, Johnny Goos, Jacky Maes ;

de heren Frank Creyelman, Karim Van Overmeire ;

de heer Herman Lauwers ;

de heer Jos Stassen.

Zie :

1358 (1998-1999)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nrs. 2 en 3 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
1. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Ria Van Den Heuvel, indiener	4
2. Algemene bespreking	4
3. Artikelsgewijze bespreking en stemming in eerste lezing	5
4. Artikelsgewijze bespreking en stemming in tweede lezing	7
5. Stemming over het geheel	7
6. Goedkeuring van het verslag	7
IN EERSTE LEZING DOOR DE COMMISSIE AANGENOMEN ARTIKELEN	8
TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE	9

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin behandelde het voorstel van decreet houdende wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn op 1, 20 en 21 april 1999.

Voor de eindstemming op 20 april heeft de heer Felix Strackx de tweede lezing gevraagd krachtens Reglementsartikel 68, 1, b.

Op 21 april heeft hetzelfde lid voor de eindstemming aangekondigd een reflectienota te zullen indienen. Hij heeft ook de goedkeuring gevraagd van het verslag krachtens Reglementsartikel 35, 3. De goedkeuring vond plaats op 22 april 1999.

1. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Ria Van Den Heuvel, indiener

De toekenning van politieke rechten aan EU-burgers vloeit voort uit de uitvoering van de richtlijn van de Raad van de Europese Unie van 19 december 1994 (nr. 94/80/EG). Na wijziging van artikel 8 van de Grondwet werd de richtlijn in uitvoering gebracht op federaal vlak via aanpassing van de Gemeentewet begin 1999. Het voorzien van de mogelijkheid voor EU-burgers om OCMW-raadslid te zijn is een bevoegdheid van de gemeenschappen. Vandaar heeft het lid dit voorstel van decreet ingediend om de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn aan te passen aan de Europese richtlijn. In een volwaardige, representatieve democratie is het belangrijk dat zoveel mogelijk burgers gelijkwaardige politieke rechten krijgen. Die rechten mogen niet beperkt worden tot het kiesrecht, maar moeten uitgebreid worden tot het recht om ook een politiek mandaat uit te oefenen.

Het voorstel beoogt dus het mandaat van OCMW-raadslid open te stellen voor allen die gerechtigd zijn om deel te nemen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Door die wijziging kunnen EU-onderdanen die als kiezer zijn ingeschreven, lid worden van een raad voor maatschappelijk welzijn.

2. Algemene bespreking

Vergadering van 1 april 1999

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen zegt namens de CVP-fractie achter het principe van het voorstel

van decreet te staan. Zij wenst wel te weten of er geen problemen kunnen rijzen om het in de praktijk te verwezenlijken.

Mevrouw Patricia Ceysens verwijst naar het voorstel van resolutie van de heer Herman Suykerbuyk (*Parl. St. VI. P.*, 1996-97, nr. 704, 1-8) waarin een aantal voorwaarden opgesomd worden waaraan het kiesrecht voor EU-onderdanen gekoppeld moet worden. Het amendement dat de heer Etienne Van Vaerenbergh indiende (*Parl. St. VI. P.* 1998-99, nr. 1358/2) (zie artikelsgewijze bespreking), waarbij gesteld wordt dat de voorzitter van het OCMW van Belgische nationaliteit moet zijn, neemt één van die voorwaarden over. Er zijn er echter nog andere, zoals b.v. betreffende de verblijfsduur, zegt mevrouw Patricia Ceysens. Mevrouw Ria Van Den Heuvel antwoordt dat bij de aanpassing van de gemeentewet alleen die voorwaarde opgenomen werd dat men Belg moet zijn voor de uitvoerende mandaten. De heer Felix Strackx brengt daar tegen in dat de gemeentewet op federaal niveau aangepast werd. In het Vlaams Parlement moet echter in de eerste plaats de Vlaamse resolutie doorslaggevend zijn. Mevrouw Ria Van Den Heuvel repliceert dat haar fractie niet achter die resolutie stond.

Mevrouw Sonja Becq meent dat een onderscheid gemaakt moet worden tussen de voorwaarden gekoppeld aan het OCMW-voorzitterschap en de voorwaarden gekoppeld aan het kiesrecht. Mevrouw Patricia Ceysens is het daar niet helemaal mee eens. Beide punten kwamen in de resolutie aan bod. In de resolutie werden bv. ook voorwaarden gekoppeld aan het lidmaatschap van het vast bureau van het OCMW. Het lid meent dat de andere bepalingen uit de resolutie niet zonder goede redenen opzijgeschoven mogen worden.

De heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, meent dat de tekst juridisch-technisch onvolkomen is. In artikel 71 van de nieuwe gemeentewet werden bijkomende onverenigbaarheden opgenomen bij wet van 27 januari 1999, naar aanleiding van de omzetting in intern recht van de richtlijn van de Raad van de Europese Unie nr. 94/80/EG van 19 december 1994. De minister meent dat naar analogie met de nieuwe gemeentewet die onverenigbaarheden ook hier opgenomen moeten worden. Dat zou inhouden dat men, om deel uit te maken van de raad van maatschappelijk welzijn, geen gelijkwaardig mandaat of ambt mag uitoefenen in een lokale basisoverheid van een andere Lid-Staat van de Europese Unie.

Ingaand op het amendement van de heer Etienne Van Vaerenbergh zegt de minister dat het onvoldoende is te stellen dat de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn van Belgische nationaliteit moet zijn. (De federale wetgeving stelt die voorwaarde overigens enkel voorop in een overgangperiode.) Naar analogie met de gemeentewet moet de voorwaarde van de Belgische nationaliteit trouwens ook gelden voor de plaatsvervangend voorzitter en de voorzitter aangewezen door de gemeenschapsminister.

De heer Guy Swennen steunt de doelstelling van het voorstel van decreet, maar sluit zich aan bij de opmerking van de minister.

De heer Felix Strackx is er geen voorstander van het voorstel, dat een belangrijke ingreep op de organieke wet inhoudt, op een drafje door het parlement te jagen. Het lid wenst ook het advies van de Raad van State te vragen. Mevrouw Ria Van Den Heuvel is bereid goed legistiek werk te leveren. Het lid vindt het wel niet nodig het advies van de Raad van State te vragen, want over de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap bestaat geen twijfel.

Vergadering van 20 april 1999

Mevrouw Ria Van Den Heuvel heeft haar achterban en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten geraadpleegd. Haar fractie is van oordeel dat het voorstel van decreet bij voorkeur ongewijzigd blijft.

Volgens de heer Felix Strackx is het stemrecht voor EU-onderdanen of het Eurostemrecht een van de grote nederlagen van het Vlaams Parlement tijdens deze regeerperiode. Op Agalev na heeft het Vlaams Parlement nagenoeg unaniem het voorstel van resolutie van de heer Suykerbuyk aangenomen dat het Eurostemrecht aan een aantal voorwaarden verbond. Het federale parlement heeft deze resolutie echter naast zich neergelegd : het Eurostemrecht werd onvoorwaardelijk ingevoerd. Het Eurostemrecht zal volgens hem rampzalige gevolgen hebben voor de Vlamingen in de Brusselse rand. De overgrote meerderheid van de Europese ambtenaren en van de andere Europese vreemdelingen zal immers stemmen voor Franstalige lijsten. De Vlamingen zullen daardoor in de minderheid worden gesteld.

Dit voorstel van decreet verergert deze situatie door ook de OCMW-raad open te stellen voor in-

woners uit de Europese Unie en in een tweede fase voor alle vreemdelingen. De heer Strackx meent dat daardoor een grote scheeftrekking zal ontstaan. Het kiessysteem dat gehanteerd wordt voor de gemeenteraadsverkiezingen is niet volledig proportioneel. Grote partijen worden erdoor bevoordeeld. Deze scheeftrekking wordt nog versterkt doordat de OCMW-raadsleden worden verkozen door de gemeenteraad. Zo zullen de Vlamingen in de OCMW-raden nog meer in de verdrukking komen. In sommige gemeenten zullen er geen Vlamingen meer verkozen worden.

Niemand in Vlaanderen is vragende partij voor dit voorstel van Agalev, stelt de spreker. De wijziging van de OCMW-wetgeving wordt niet gedragen door de meerderheid van de bevolking. De heer Felix Strackx vraagt zich dan ook af waarom alle partijen dit voorstel zo genegen zijn. Het Vlaams Blok zal niet alleen tegen dit voorstel stemmen. Het zal ook alle middelen te baat nemen om de goedkeuring ervan te vertragen. In een pre-electorale sfeer mag een dergelijk belangrijk voorstel van decreet niet meer goedgekeurd worden.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen bevestigt dat haar fractie zich geëngageerd heeft om de algemene principes van het voorstel van decreet te steunen. Conform de resolutie over het passieve en het actieve stemrecht voor onderdanen van de Europese Unie wil ze wel twee amendementen voorstellen. De spreker verwijst naar de artikelsgewijze bespreking.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming in eerste lezing

Artikel 1 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

– Bij artikel 2 heeft de heer Etienne Van Vaerenbergh een amendement ingediend dat ertoe strekt aan artikel 2 een tweede lid toe te voegen, dat luidt als volgt : "Artikel 25, § 1, van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992, wordt gewijzigd als volgt :

"§ 1. De raad voor maatschappelijk welzijn kiest onder zijn leden van Belgische nationaliteit een voorzitter." (1358/2).

Conform de wet van 27 januari 1999 en ter uitvoering van de richtlijn van de Raad van de Europese Unie nr. 94/180/EG van 19 december 1994 dienen

en kunnen de uitvoerende mandaten voorbehouden te worden aan mensen van Belgische nationaliteit, zegt de indiener. Dit is ook conform de resoluties van het Vlaams Parlement.

De heer Etienne Van Vaerenbergh trekt zijn amendement in en dient samen met mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Kathy Lindekens een amendement in dat van een meer vergaande strekking is dan het voorgaande (zie artikel 2bis) (1358/3).

Artikel 2 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 2.

– Een amendement van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, Etienne Van Vaerenbergh en mevrouw Kathy Lindekens strekt ertoe een artikel 2bis in te voegen dat luidt als volgt :

"Artikel 2bis

In dezelfde wet een artikel 27ter invoegen, dat luidt als volgt :

"Artikel 27ter

De voorzitter of het raadslid dat de voorzitter vervangt of de voorzittersfunctie waarneemt en de leden van het vast bureau moeten de Belgische nationaliteit hebben. Bij het niet of niet meer voldoen aan deze voorwaarde wordt opgetreden overeenkomstig de procedure voorzien in artikel 21." (1358/3).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel gaat niet akkoord met het amendement omdat de politieke rechten voor iedereen gelijk moeten zijn.

Het amendement van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, Etienne Van Vaerenbergh en mevrouw Kathy Lindekens tot invoeging van een artikel 2bis wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 3.

– Verder is er een amendement van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Kathy Lindekens dat ertoe strekt eveneens een nieuw artikel 2bis in te voegen, dat luidt als volgt :

"Artikel 2bis

Aan artikel 9 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Een littera g) wordt toegevoegd, die luidt als volgt :

"g) elke persoon die een ambt of een mandaat uitoefent dat gelijkwaardig is aan dat van werkend lid van de raad voor maatschappelijk welzijn in een lokale basisoverheid van een andere Lid-Staat van de Europese Unie. De Vlaamse regering stelt een enuntiatieve lijst op van ambten of mandaten die als gelijkwaardig worden beschouwd." ;

2° Een tweede lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De bepalingen van het eerste lid, a) tot d), zijn eveneens van toepassing op de niet-Belgische onderdanen van de Europese Unie die in België verblijven voor de uitoefening in een andere Lid-Staat van de Europese Unie van ambten die gelijkwaardig zijn aan die bedoeld in deze bepalingen." (1358/3)

Deze wijziging wordt doorgevoerd naar analogie met de bijkomende onverenigbaarheden, die bij wet van 27 januari 1999 opgenomen zijn in artikel 71 van de nieuwe gemeentewet, naar aanleiding van de omzetting in intern recht van de richtlijn van de Raad van de Europese Unie nr. 94/80/EG van 19 december 1994. Het gevolg is dat men om deel uit te maken van de raad voor maatschappelijk welzijn geen dergelijk mandaat of ambt mag uitoefenen in een lokale basisoverheid van een andere Lid-Staat van de Europese Unie.

Om dezelfde reden worden de onverenigbaarheden inzake het uitoefenen van ambten die reeds golden om deel te kunnen uitmaken van de raad voor maatschappelijk welzijn uitgebreid tot gelijkwaardige ambten uitgeoefend door niet-Belgische onderdanen van een andere Lid-Staat van de Europese Unie.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verduidelijkt dat naar analogie met de gemeentewet men slechts op één plaats verantwoordelijkheid mag opnemen : als men hier een mandaat opneemt kan men dat niet meer in een ander land. Daarom wordt gepleit voor een lijst van gelijkwaardige ambten en mandaten.

De heer Etienne Van Vaerenbergh wil weten of iemand met b.v. de Britse nationaliteit hier geen OCMW-lid kan zijn als hij of zij in eigen land een gemeentelijk mandaat uitoefent. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen bevestigt dit. Men kan slechts op één plaats een lokaal mandaat uitoefenen. De

heer Etienne Van Vaerenbergh wenst dat uitdrukkelijk wettelijk geregeld is dat de onverenigbaarheid niet alleen geldt met een gelijkwaardig OCMW-mandaat, maar ook met ieder lokaal mandaat elders. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen bevestigt dat dit gebeurt : dat zit vervat in de woorden "ambten of mandaten die als gelijkwaardig worden beschouwd".

Het woord "enuntiatief" roept bij sommigen vragen op. Volgens mevrouw Riet Van Cleuvenbergen moet het gaan om een duidelijke lijst waarin alle ambten en mandaten die als gelijkwaardig worden beschouwd, worden opgenomen, per lidstaat. Omdat de term in Van Dale wordt verklaard en gebruikt wordt in de federale wetgeving, besluit de commissie de term te behouden.

Mevrouw Van Den Heuvel gaat wel akkoord met dit amendement. Dat men maar één lokaal mandaat kan uitoefenen, is niet meer dan logisch, vindt het lid.

Het amendement van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Kathy Lindekens tot invoeging van een artikel 2bis wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikel 3 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Doordat tweemaal een artikel 2bis ingevoegd wordt, treedt een vernummering van de artikelen op. Artikel 3 wordt een nieuw artikel 5.

4. Artikelsgewijze bespreking en stemming in tweede lezing (Regl.art. 68, 1, b)

De heer Felix Strackx meent dat niet iedereen beseft dat het goedkeuren van dit voorstel van decreet een grote vergissing is. De Europese vreemdelingen en in een volgende fase niet-Europese vreemdelingen in de gemeenteraden zullen vreemdelingen kunnen aanstellen als OCMW-raadslid. Dit voorstel van decreet legt hen geen enkele voorwaarde op, behalve de te verwaarlozen voorwaarde dat ze niet in een ander land OCMW-raadslid mogen zijn. Er wordt volledig voorbijgegaan aan de voorwaarden van de resolutie die het Vlaams Parlement heeft goedgekeurd (belastingen betalen, verblijfsduur). De kiezer zal er geen enkele greep op hebben. Die vreemdelingen, die in bepaalde gemeenten talrijk zullen zijn, zullen dus volgens de spreker beslissen hoe zij het belastinggeld van de Vlamingen zullen besteden. De slogan "Weg met ons" wordt hier lichtzinnig en op een drafje waar-

gemaakt. De spreker hoopt dat de kiezer zich hierover zal uitspreken.

De aanneming in eerste lezing van het amendement van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Etienne Van Vaerenbergh en mevrouw Kathy Lindekens tot invoeging van een artikel 2bis wordt bevestigd met 8 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen.

De aanneming in eerste lezing van het amendement van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Kathy Lindekens tot invoeging van een artikel 2bis wordt bevestigd met 9 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen.

5. Stemming over het geheel

Het voorstel van decreet, zoals geamendeerd, wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel verklaart zich te hebben onthouden wegens de toegevoegde voorwaarde voor de uitvoerende mandaten om de Belgische nationaliteit te hebben. De heer André Denys verklaart dat de VLD-fractie zich heeft onthouden bij de stemming in tweede lezing en bij de eindstemming omdat de leden die dan gestemd hebben het dossier niet gevolgd hebben. Beide sprekers zeggen zich nog te zullen beraden over hun stemgedrag in plenaire vergadering.

6. Goedkeuring van het verslag (Regl. Art. 35, 3)

Het verslag wordt, na het aanbrengen van een tekstcorrectie, aangenomen met 8 stemmen tegen 1 tijdens de commissievergadering van donderdag 22 april 1999.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Sonja BECQ
Riet

VAN CLEUVENBERGEN

Trees MERCKX-VAN GOEY

**IN EERSTE LEZING DOOR DE COMMISSIE
AANGENOMEN ARTIKELN****Artikel 1**

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 7, eerste lid, van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992, worden de woorden "Belg zijn" vervangen door de woorden "gemeenteraadskiezer zijn".

Artikel 3

In dezelfde wet een artikel 27ter invoegen, dat luidt als volgt :

"Artikel 27ter

De voorzitter of het raadslid dat de voorzitter vervangt of de voorzittersfunctie waarneemt en de leden van het vast bureau moeten de Belgische nationaliteit hebben. Bij het niet of niet meer voldoen aan deze voorwaarde wordt opgetreden overeenkomstig de procedure voorzien in artikel 21."

Artikel 4

Aan artikel 9 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Een littera g) wordt toegevoegd, die luidt als volgt :

"g) elke persoon die een ambt of een mandaat uitoefent dat gelijkwaardig is aan dat van werkend lid van de raad voor maatschappelijk welzijn in een lokale basisoverheid van een andere Lid-Staat van de Europese Unie. De Vlaamse regering stelt een enuntiatieve lijst op van ambten of mandaten die als gelijkwaardig worden beschouwd." ;

2° Een tweede lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De bepalingen van het eerste lid, a) tot d), zijn eveneens van toepassing op de niet-Belgische onderdanen van de Europese Unie die in België verblijven voor de uitoefening in een andere Lid-Staat van de Europese Unie van ambten die gelijkwaardig zijn aan die bedoeld in deze bepalingen."

Artikel 5

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Artikel 1**

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 7, eerste lid, van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992, worden de woorden "Belg zijn" vervangen door de woorden "gemeenteraadskiezer zijn".

Artikel 3

In dezelfde wet een artikel 27ter invoegen, dat luidt als volgt :

"Artikel 27ter

De voorzitter of het raadslid dat de voorzitter vervangt of de voorzittersfunctie waarneemt en de leden van het vast bureau moeten de Belgische nationaliteit hebben. Bij het niet of niet meer voldoen aan deze voorwaarde wordt opgetreden overeenkomstig de procedure voorzien in artikel 21."

Artikel 4

Aan artikel 9 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Een littera g) wordt toegevoegd, die luidt als volgt :

"g) elke persoon die een ambt of een mandaat uitoefent dat gelijkwaardig is aan dat van werkend lid van de raad voor maatschappelijk welzijn in een lokale basisoverheid van een andere Lid-Staat van de Europese Unie. De Vlaamse regering stelt een enuntiatieve lijst op van ambten of mandaten die als gelijkwaardig worden beschouwd." ;

2° Een tweede lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De bepalingen van het eerste lid, a) tot d), zijn eveneens van toepassing op de niet-Belgische onderdanen van de Europese Unie die in België verblijven voor de uitoefening in een andere Lid-Staat van de Europese Unie van ambten die gelijkwaardig zijn aan die bedoeld in deze bepalingen."

Artikel 5

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.